

AVIZ **referitor la proiectul de Lege Codul fiscal**

Analizând proiectul de **Lege Codul fiscal**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.139 din 03.10.2003,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Obiectivul fundamental al elaborării Codului fiscal îl constituie armonizarea legislației interne cu legislația fiscală a Uniunii Europene, precum și asigurarea concordanței cu acordurile fiscale internaționale la care România este parte (72 de țări, toate membre ale Uniunii Europene).

Prin natura reglementării, proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

2. Prin **Documentul de Poziție** formulat de Guvern în anul 2001, în cadrul negocierilor **Capitolului 10 – “Impozitarea”** deschise în octombrie același an, România a acceptat în întregime acquis-ul comunitar în domeniu, în vigoare la data de 31 decembrie 1999.

Negocierile au fost închise provizoriu în cadrul **Conferinței de Aderare România –UE din 2.06.2003** când s-a apreciat, în linii mari, că prin ultimele acte normative, în special prin **Legea 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată**, modificată prin Ordonanța Guvernului nr.36/30.01.2003 (aprobată prin Legea nr.345/2002) și prin Hotărârea Guvernului 348/27.03.2003 pentru modificarea unor metodologii fiscale, s-a continuat armonizarea legislației cu acquisul comunitar în domeniu, în special cu **Directiva 77/388 (Directiva VI) privind taxa pe valoarea adăugată**.

În același timp, s-a convenit ca România să continue armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar și dezvoltarea infrastructurii instituționale necesare implementării acestuia în conformitate cu angajamentele asumate prin Acordul European și să aplice acquis-ul în întregime, cu excepțiile prevăzute în documentul de poziție.

României i-au fost astfel acceptate o serie de derogări și perioade de tranziție, (în principal pentru impozitele indirecte), toate raportate la termenul de aderare asumat unilateral de România pentru încheierea pregătirilor de aderare, implicit și preluarea și adaptarea integrală a acquis-ului comunitar.

Se solicită astfel **perioade de tranziție de 5 ani**, necesare armonizării integrale cu **Directiva 77/388**, în principal pentru **regimul special aplicabil IMM-uri, cote reduse de TVA pentru pregătirea produselor alimentare în anumite categorii de unități, scutirea de TVA pentru activitatea de cercetare – dezvoltare și inovare pentru unități care execută programe, subprograme, teme, proiecte unități, etc.**

Prin **Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană (PNAR)** elaborat de Guvernul Român, se prevede eşalonarea concretă a obligațiilor de armonizare a legislației în domeniu, **în cadrul acestei perioadei de tranziție**, inclusiv a acelor obligații necesare implementării legislației armonizate.

Se prevede astfel adoptarea, până la finele anului 2003, a acelor reglementări din Directiva a VI-a care privesc **eliminarea scutirilor de TVA**, anumite livrări și prestări de servicii cum ar fi :

- încasări din taxele de intrare în anumite așezăminte de cultură și agrement,

- operațiuni de editare tipărire și vânzare de manuale școlare și cărți,
- livrări de proteze de orice fel și accesorii, etc.

În ceea ce privește regimul accizelor, se prevede obligativitatea adoptării, în cadrul aceluiași termen, decembrie 2003, a legislației privind sistemul de antrepozitare care să preia dispoziții din **Directiva 92/12 CEE consolidată privind regimul general, deținerea și controlul produselor supuse accizelor.**

În acest context, elaborarea actualului proiect de Cod fiscal a luat în considerație, pe de o parte toate aceste derogări și obligații, iar pe de altă parte, respectă principiile, preia terminologia și definițiile instituite de legislația comunitară, (așa cum sunt prezentate și

explicitate și de inițiator) în special în domeniul impozitelor indirecte ce vizează taxa pe valoarea adăugată și accizele.

Proiectul prezintă astfel în linii mari structura și construcția juridică a directivelor comunitare în domeniu (**persoane impozabile, operațiuni impozabile, teritorialitatea, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată**) aplicând aceleași principii, pe care le adaptează acolo unde este cazul.

În concluzie, apreciem că proiectul de Cod Fiscal se încadrează și se armonizează cu principiile dreptului comunitar în domeniu și respectă obligațiile asumate de România în procedurile de preaderare.

3. În ceea ce privește sistematizarea proiectului de lege, recomandăm, în acord cu normele de tehnică legislativă, ca articolele celor 9 titluri să fie numerotate în mod succesiv, fiind nerecomandabil ca fiecare titlu al legii să aibă o numerotare distinctă a articolelor pe care le cuprinde (spre exemplu, fiecare titlu **debutează prin art.1).**

4. La art.5 alin.(5), propunem înlocuirea expresiei “Instituții guvernamentale” prin sintagma “Instituțiile publice din subordinea Guvernului”, și înscrierea respectivului text în cuprinsul alin.(4).

5. La art.7 alin.(1) pct.1, deoarece textul nu distinge între persoana juridică ce obține profit și persoana fizică care obține venit, sugerăm plasarea sintagmei “sau de profit, după caz”, în finalul enunțului.

6. La art.7 pct.2, pentru conformitate cu dispozițiile Codului muncii, sugerăm înlocuirea expresiei “într-o relație de angajare” prin sintagma “în cadrul unui raport juridic de muncă”.

7. La art.7 pct.13, pentru concordanță cu terminologia fiscală, propunem următoarea redactare pentru partea de debut a textului:

“13. dobânda - orice sumă care trebuie plătită sau primită ca echivalent al utilizării capitalului împrumutat, indiferent ...”.

8. La art.7 pct.15, definirea know-how-ului necesită un minim de precizie, motiv pentru care propunem următoarea formulare:

“15. Know-how – orice informație cu privire la cunoștințe, experiențe sau abilități industriale, comerciale ori științifice, care este necesară pentru fabricarea unui produs sau pentru aplicarea unui procedeu și a cărei dezvăluire către alte persoane nu este permisă fără autorizația celui care a comunicat această informație”.

9. La art.12 alin.(4) lit.e) din Titlul II, sugerăm uzitarea conceptului de fonduri publice, în locul expresiei "surse bugetare",

pentru asigurarea conformității cu dispozițiile art.2, pct.27 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare.

10. Cu privire la **Titlul III**, menționăm faptul că secțiunile sunt diviziuni ale capitolelor, conform art.47 alin.(3) din Legea nr.24/2000, deci acestea pot exista numai în **structura** capitolelor unei legi.

Pe cale de consecință, propunem eliminarea sintagmei "Secțiunea I", plasată după Titlul III, și a expresiei "Secțiunea II", poziționată după art.64.

În ceea ce privește sistematizarea acestui Titlu, recomandăm ca cele 13 capitole, succesive cap. XII, să fie numerotate în **continuare**, cu cifre romane, respectiv **de la cap. XIII la Cap. XXVI**.

Reiterăm observația pentru situațiile analoage din proiect.

Totodată, sugerăm ca articolele succesive articolului 64 să fie numerotate în continuare, articolul 1 devenind astfel articolul 65.

11. La **art.33 alin.(3)** al Secțiunii I, propunem eliminarea marcajelor "a)", "b)", "c)", "d)", "e)" și "f)", deoarece acestea nu pot fi considerate enumerări distincte pentru a fi marcat prin litere, conform art.45 din Legea nr.24/2000.

Aceeași propunere o formulăm și pentru art.32 alin.(3) al Secțiunii a II-a.

12. La **art.48 alin.(1) lit.c)** al Secțiunii I, precizăm că denumirea corectă a instituției în cauză este Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, conform Hotărârii Guvernului nr.740/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Aceeași propunere o formulăm și pentru **art.47 alin.(1) lit.b)** al Secțiunii I.

13. La **art.52 alin.(3)**, deoarece impozitul pe venitul anual este venit al bugetului de stat, deci are natura juridică a creanței bugetare, precum și faptul că, potrivit art.12 din Ordonanța Guvernului nr.61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare, republicată, debitorii datorează **dobânzi** și majorări de întârziere pentru neachitarea la termen a debitelor bugetare restante, propunem inserarea termenului "dobânzi și", antepusă termenului "majorări".

Aceeași propunere o formulăm și pentru **art.51 alin.(3)** al **Secțiunii II**.

14. Având în vedere propunerea formulată la pct.11 și în corelare cu cerințele stilului normativ propunem reformularea art.64 al Secțiunii II, astfel:

"Art.64. - Intrarea în vigoare

Prevederile Capitolelor I - XIII se aplică până la data intrării în vigoare a dispozițiilor Capitolelor XIII - XXVI".

Prin raportare la cele menționate anterior, actualul articol 63, plasat în finalul Secțiunii II va avea următoarea redactare:

"Art.63. - Intrarea în vigoare

Prevederile Capitolelor XIII - XXVI intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005, data de la care își încetează aplicabilitatea dispozițiile Capitolelor I - XIII."

15. Pentru o mai bună sistematizare a normelor Secțiunii a II-a, sugerăm ca textele de la art.18 alin.(2) și (3) să constituie un articol distinct, plasat înaintea art.7.

Pe cale de consecință, art.7 devine art.8, și următoarele articole vor fi renumerotate.

16. La **art.10** al **Titlului V**, trimiterea la Decretul-Lege nr.122/1990 trebuie scrisă sub forma "Decretului-Lege nr.122/1990 privind ..."

17. La **art.3 alin.(1)** al **Titlului VI**, recomandăm înlocuirea cuvântului "menționate" prin "prevăzute".

Reiterăm observația pentru situațiile similare din proiect.

18. La **art.24 alin.(3)**, deoarece numai persoanele juridice pot fi divizate ori pot fuziona, propunem inserarea cuvântului "juridice" după cuvântul "persoanelor".

19. La **art.37 alin.(2)**, deoarece Legea nr. 345/2002 a fost republicată, este necesară înlocuirea expresiei "cu modificările ulterioare" prin termenul "republicată".

20. La **art.37 alin.(6) lit.d)**, trimiterea la Ordonanța Guvernului nr.131/2000 trebuie făcută sub forma:

"d) art.7 din Ordonanța Guvernului nr. **131/2000** ..."

Totodată, recomandăm eliminarea expresiei "aprobată și", întrucât varianta republicată ordonanței include și modificările aduse prin Legea nr. 99/2002.

La lit.e), propunem eliminarea expresiei "articolul unic al", ca inadecvată.

21. Pentru asigurarea unei sistematizări adecvate a **Titlului VII**, propunem eliminarea expresiei "Secțiunea I - Accize armonizate" plasată după titlu, precum și a expresiilor "Secțiunea a II-a. Alte produse accizabile", "Secțiunea a III-a "Impozitul la țigăie și la gazele

naturale din producția internă", și "Secțiunea a IV-a Dispoziții comune", plasate înaintea art.46, art.54 și respectiv, art.57.

22. La art.4 alin.(1) al Titlului VIII, semnalăm sistematizarea inadecvată a textului, prin raportare la prevederile art.45 din Legea nr.24/2000.

23. La art.13 alin.(2), deoarece un teren nu poate fi "transferat", ci înstrăinat, donat ori schimbat, propunem reformularea părții de debut a normei, astfel:

"(2) Pentru orice operațiune juridică efectuată de o persoană în cursul unui an care are ca efect transferul dreptului de proprietate asupra unui teren ...".

În mod corespunzător va fi modificat și titlul articolului.

24. La art.34 lit.g), deoarece Decretul-Lege nr.118/1990 a fost republicat, este necesară inserarea adjectivului "republicat", imediat după titlul acestui act normativ.

25. La art.47 alin.(11) lit.e), propunem inserarea expresiei "cu modificările și completările ulterioare" întrucât acest act normativ a suferit intervenții legislative ulterioare intrării sale în vigoare.

26. Referitor la actele normative din materia impozitului pe profit, propuse spre abrogare, prevăzute la art.2 alin.(2) din Titlul IX, formulăm următoarele observații:

a) la **lit.b**, deoarece art.7 din Ordonanța Guvernului nr. 46/1998, republicată are numai două alineate, propunem eliminarea expresiei "alineatele (1) și (2), astfel încât norma de abrogare să vizeze întregul art.7;

b) la **lit.f)**, propunem inserarea expresiei "și completări", postpusă termenului modificări;

c) la **lit.m)**, sugerăm reformularea părții finale a textului normativ, astfel:

"... aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.525/2002, cu modificările ulterioare";

d) la **lit.q)**, propunem introducerea expresiei "cu modificările ulterioare", în finalul enunțului;

e) la **lit.t)**, deoarece elementele structurale supuse abrogării sunt literele b) și c) ale art.37 din Legea nr.630/2002, sugerăm reformularea părții de debut a normei, astfel:

"t) **literele b) și c) ale articolului 37** din Legea cinematografiei nr.630/2002, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr.889 din 9 decembrie 2002, **cu modificările și completările ulterioare**".

Observația este valabilă și pentru alte situații analoage din proiect.

f) la **lit.u)**, sugerăm plasarea sintagmei "cu modificările ulterioare", imediat după datele de identificare a Monitorului Oficial al României în cauză.

Reiterăm observația și pentru alte situații similare din proiect.

g) la **lit.v)**, dispoziția de abrogare va fi reconfigurată astfel:

"v) litera a) a alineatului (1) al articolului 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.310 din 30 iunie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.519/2002, cu modificările ulterioare."

Din punct de vedere al modului de structurare a dispoziției de abrogare, recomandăm ca celelalte dispoziții de abrogare să fie formulate în mod similar.

27. La actele normative supuse abrogării din domeniul impozitului pe venit, formulăm următoarele observații:

a) la **lit.a)**, sugerăm reformularea trimiterii la Ordonanța Guvernului nr.7/2001, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, astfel:

"a) Ordonanța Guvernului nr.7/2001 privind impozitul pe venit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.435 din 3 august 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.493/2002, cu modificările ulterioare";

b) la **lit.b)** deoarece Ordonanța Guvernului nr.36/2003 este un act modificator al Ordonanței Guvernului nr.7/2001 privind impozitul pe venit, ale cărei dispoziții s-au încorporat în actul normativ de bază, propunem eliminarea acesteia deoarece Ordonanța Guvernului nr.7/2001 este propusă la abrogare la litera a) din categoria actelor normative privind materia impozitului pe venit, fiind propuse spre abrogare și modificările aduse prin Ordonanța Guvernului nr.36/2003;

c) la **lit.d)**, precizăm că textul art.27 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.177/2002, nu se referă la scutirea de impozit pe venit a magistraților pentru anumite operațiuni, ci la acordarea unor drepturi bănești pentru aceștia.

Totodată, propunem plasarea expresiei "aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 347/2003, în finalul enunțului;

d) la **lit.e)** propunem ca textul să vizeze art.73 din Legea nr.64/1991, republicată, deoarece varianta republicată a legii include și modificările aduse actului normativ de bază prin Legea nr.203/2002, la care norma de abrogare face trimitere în mod eronat, astfel:

“e) art.73 din Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenții republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.752 din 15 octombrie 2002”;

e) la **lit.f)** propunem eliminarea expresiei "18 decembrie" din titlul Hotărârii Guvernului nr.1585/2002, precum și introducerea termenului "republicată", postpus expresiei "Legea nr.64/1991", pentru redarea completă a titlului actului normativ în cauză.

Totodată, sugerăm reformularea trimiterii la Monitorul Oficial al României în care a fost publicată Hotărârea Guvernului nr.1585/2002, astfel:

“... publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.32 din 22 ianuarie 2003.”

Reiterăm observația și pentru alte situații similare din proiect;

f) la **lit.g)**, sugerăm reformularea dispoziției de abrogare, cu recomandarea ca acesta să vizeze actul normativ de bază, respectiv, Ordonanța Guvernului nr. 112/1999, astfel:

“g) **alin.(4) al art.12²** din Ordonanța Guvernului nr.112/1999 privind călătoriile gratuite în interes de serviciu și în interes personal pe căile ferate române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.425 din 31 august 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.210/2003”.

28. La actele normative în domeniul impozitului pe veniturile obținute din România de nerezidenți, propuse spre abrogare, propunem la **lit.d)**, inserarea sintagmei "cu modificările și completările ulterioare", în finalul enunțului.

29. La actele normative supuse abrogării din domeniul taxei pe valoarea adăugată, formulăm următoarele observații:

a) la **lit.a)**, sugerăm eliminarea expresiei "cu modificările ulterioare", deoarece Legea nr. 345/2002 nu a suferit intervenții legislative ulterioare datei republicării;

b) la **lit.c)**, propunem inserarea expresiei "aprobată prin Legea nr. 134/2001", în finalul enunțului;

c) la **lit.d)**, sugerăm următoarea redactare pentru debutul normei, astfel:

"d) alineatul (2) al articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000 ...".

Totodată, sugerăm introducerea expresiei "cu modificările ulterioare", în finalul enunțului;

d) la **lit.e)**, sugerăm următoarea redactare pentru partea finală a normei în acord cu cerințele stilului normativ.

“... aprobată cu modificări prin Legea nr. 409/2002”.

30. La actele normative din domeniul accizelor, formulăm următoarele observații:

a) la **lit.a)**, recomandăm inserarea expresiei "cu modificări și completări", postpusă termenului "aprobată";

b) la **lit.b)**, sugerăm inserarea expresiei "și completările", postpusă termenului "modificările".

Totodată, recomandăm eliminarea sintagmei "din data", în următorul context:

“... Partea I, nr. 571 din 2 august 2002”.

Reiterăm observația pentru alte situații similare din proiect;

c) la **lit.e)**, sugerăm eliminarea expresiei "cu modificările ulterioare", deoarece Ordonanța de urgență a Guvernului nr.30/2003 nu a suferit intervenții legislative ulterioare.

d) la **lit.g)**, deoarece Secțiunea a 2-a din Cap. I a Ordonanței Guvernului nr.86/2003 cuprinde art. 10 -16, dispoziția de abrogare se va referi explicit la aceste articole.

31. La actele normative din materia impozitelor și taxelor locale, sugerăm, la **lit.b)**, eliminarea expresiei "publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.452 din 25 iunie 2003", ca inadecvată în context.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1442/10.10.2003